

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

PERDENT EL TEMPS

—¿Pica?
—¿Qué? ¿1 sol?... ¡Bastant!

LA SENMANA

A donar crèdit   lo que diu lo calendari, fa tres   quatre días qu' hem entrat en lo mes de Setembre.

Pero si, prescindint d' això que   l' Audiencia 'n dirian *proba documental*, escolt m la veu del temps y las declaracions dels homes, es impossible que 'l mes de Setembre haja arribat.

Interroguin   qualsevol botiguer:

—Fa una infinitat de senmanas que no vench res. En tot lo mes passat no han entrat   casa una dotzena de compradors.

Preguntin als empressaris de teatros:

—Aix  va magr ssim. Fa anys que no s' havia vist una temporada tan desastrosa.

Demantin informes als establiments de banys:

—Es impossible imaginar-se una campanya m s trista.   Pensar que en tot lo mes que dilluns va acabar-se no va haverhi ni quatre días completament bons!....

Ara tr guinne las conseq ncias.

Los calaixos dels botiguers, buyts.

Las bossas dels empressaris, escuradas.

Las butxacas dels banyeros, netas.

  Y hem entrat en lo mes de Setembre?....

  No pot ser!.... digui 'l calendari lo que vulgui.

  C m es possible ser al Setembre.... si en lloch se troba ningú que en realitat haja fet l' *Agost*?

* *

Los  nichs que l' han fet, y sembla que continúan fentlo, son los respectables reventadors de pisos, timadors y dem s *industrials* similars, que   pesar de la calor, han treballat ab molt entussiasme y no menos profit.

  Qu na manera de aixamplar las alas y allargar las urpas!

Los peri dichs, del mateix modo que tenen anys h  una secció exclusivament destinada   donar compte del número de barcos qu' entran al port, n' han hagut d' establir una, consagrada   enumerar los lladres qu' entran als pisos.

La llista es indubtablement curiosa.

Y hi ha días, que   m s de curiosa, es llarga.

«Ayer,   las nueve de la ma ana, se efectu  un robo en la calle del Peu de la Creu.»

«A las diez, se verific  otro robo en la calle del Conde del Asalto.»

«A las once, los cacos penetraron en un piso próximo al Padr .»

«A las doce, con fractura de puerta, fu  robada otra habitación de una casa del Borne.»

Després de las dotze, hi ha un parell d' horas de rep s. A la qu nta 'ls lladres se 'n van   dinar y   pendre caf , y fins   las dugas   dugas y mitja no tornan   rependre la feyna.

Pero,   partir d' aquella hora, los reventaments de portas y fracturas de panys continúan ab la mateixa activitat que 'l dematí, y la cr nica local segueix creixent com la espuma.

* *

No obstant, no tot se reduheix   robos d' aquests que 'n podr am dir *sota terrat*: també n' hi ha al aire libre, sense altres testimonis que 'l cel.... y la tonteria humana.

Si senyors; per més que sembli mentida, com per amenisar la desesperadora monotonía dels robos normals y cl ssichs, de tant en tant s' hi intercala una d' aquestas operacions conegudas ab lo deliciós nom de *tarugos*.

Los cartutxos de perdig ns, las carteras plenas de bitllets.... del diari de la tarde, los anuncis industrials convertits en valors del Banch... tot continúa encara

servint, com en los millors temps d' aquest lucratiu negoci.

No fa molts días,   un fulano van timarli uns quants duros, valentse senzillament.... d' un mocador ple de pedras.

—Si vos ens don u tots los diners que port u—pareix que varen dirli—nosaltres us entregarem una mocadorada de plata.

L' infelís, com que aix    algo paregut no m s dev a haverho sentit explicar tres   quatre centas vegadas, va c urehi ab la major inocencia, y acept  un negoci que al seu entendre li havia de produhir un benefici bastant conforme.

Per desgracia la trista y *dura* realitat—dura: 's tractava de pedras—vingu    convencel de que las ganancias imaginadas eran un somni... y 'ls diners qu' ell havia entregat, també.

  Escarmentaran ab aquest curiós exemple los esperits c ndits que encare corran per aqui?

Ja hi poden pujar de peus: no escarmentaran.

Aix  dels perdig ns, dels paperots vells y de las pedras, diu que durar  fins que s' acabin las pedras, los paperots vells y 'ls perdig ns.

Perque per l' altra part no hi ha cuydado: la rassa dels memos ja hem quedat en que no s' acabar  may.

* *

Com tampoch s' acabar  may la cost m que als istius ha agafat l' Ajuntament de celebrar únicament sessions de segona convocatoria.

No hi ha remey. Per mes que l' arcalde rasqui, per mes que la premsa risqui, los regidors prefeixen las delicias del camp   la xafogor de la Casa de la vila.

Dóna gust veure las sessions que cada dijous   la tarde celebra la corporació municipal. Dels cinquanta regidors que la componen, apenas n' hi assisteixen sis   vuyt. Y aquests sis   vuyt disposan dels nostres interessos, prenen y revocan acorts y fan materialment lo que 'ls dona la gana, encare que devegadas els dongui la gana de fer una atrocitat.

* *

Lo restabliment dels Encants   la plassa de Sant Sebastià  n' es una?

Los encantistas de Sant Antoni assegaran que s .

Los vehíns de Llotja diuen que n .

Aquells alegan rahons de pes, que casi portan lo convenciment al ànim.

Aquests s' apoyan ab arguments de tanta importancia, que 'ls altres no saben materialment com destruirlos.

Y en mitj d' aquestas disputas, l' acort del municipi va endavant y es ja cosa resolta y definitiva que tingu m encants dimars, dijous y dissapte   Sant Sebastià, y dilluns, dimecres y divendres   Sant Antoni.

Las conseq ncias que aquesta combinació pot portar, es difícil prev urelas: lo únich que hi ha, de moment, es que, gracias   semblant resolució, encare que la miseria y l' abandono ens fassin caure la cara   trossos, Barcelona 's podr  alabar de ser una ciutat si no *encantadora*, plena d' encants.

 Calculin! 'N tindrà cada día.

A. MARCH.

COSAS DEL TEMPS

Ell deya que t' estimava
y que sempre ab t  penava:
pero t  d' ell cas no feyas;

y mentres ab altres reyas
ell plé de dolor plorava!

Van passar anys, va ol-
(vidarte)
y ab un' altre 's va casar:
tú soltera vas quedarte,
y ara d' ell al recordarte
ab dolor romps á plorar!

T. C. MONTANÉ.

EL GAT Á LA RATERA

¡Semblava empeltat de mal-esperit aquell borde-gassot! ¡Si me 'n va causar de dany!... Parlo de un xaval que havia llogat per guardar las cabras. ¡Ningú hauria dit que fos tan entremaliat al veurel ab aquell posat de totxo! Carra rodó com una lluna, 'ls ulls també rodons com bolas de vidre, xatot, sempre ab las manotas á la butxaca, sempre xiulant, no hi valían renys, ni crits, ni plantofadas; ell anava fent la seva.

Quan ell va encarregar-se'n de las cabras, eran dócils y manyagas; estavan grassas que no cabían dintre la pell. Pero al cap de quinze días de guardarlas aquell sipótul feyan llástima; esquerpas, llamineras, secas, plenas de brians y de nyagos. ¡Com no se 'n cuidava 'l gran murriot! ¿Saben que feya? Quant feya fret clavava foch á las bardissas y cohia alguna pinya, sense mirar que á vegadas socarraba un bon tros de bosch. Al istiu, si no dormía com un soch en alguna ombra, cercava nius, ó bastons, ó maduixas, ó s'entretenia esllavissant alguna paret ó tallusquejant algún arbre ó inquietant á la gosseta que sempre anava ab ell á bosch. ¡Fins un día 'l guardiá 'l va atrapar que anava á capbussons ab una mossota que guardava bous, arrancada y esquifot com ell, empenyat en véurelhi y tocarli lo que á n' ella no li venia bé! mentrestant ¡es clar! las cabras, una á S. Pere, l'altra á S. Pau; venia 'l vespre y may las tancava totas.

A la mitjdiada, mentres tothom dormía, ell anava pe 'ls horts y se atipava de fruyta, esqueixant brancas y traponejant las viandas. ¡Si n' hi havia promés de farts de llenya!

—¿Jo no sé com no 'l vigilas?—'m deya la dona.—Mira, are ha comensat de tastar las peras de la parera grossa y ja pots contar que no n' hi deixarà cap. Si fos de tú en havent dinat aniria á fer mitjdiada allá á l'ombra de la parera dessota 'l marge y l'aplausaría de valent.—

—La dona te rahó—vaig pensar jo:—aixís l'atraparás.

La brancada espessa y tendra de la parera projectava deliciosa y fresca ombra dessota 'l marge. Estirat sobre l'herba ocult per las ridortas que s'ensenyorían de una vianera, sentía arribar la són que venia barrejada ab fregadís de fullas y canturia de cigalas.

Lo pastoret no va pas tardar. S'enfilá com un esquiroi ab brancas amunt sense fer gens de soroll. ¡Las debía trobar bonas aquellas peras mitj grogas, mitj vermelas, grossas y sucosas, lo gran estrefolari! ¡Poch s'ho pensava que jo m'estava allá dessota, disposat á donarli la gran pallissa! Tan depressa menjava que conto que no tenia pas temps de mastegar. Las peras corcadas y ls rosegalls queyan sobre meu per més injuria. No 'n tingué pas prou de omplirse 'n

LOS VERDADERS PATRIOTAS

RAFEL GASSET

Director de «El Imparcial» de Madrid, popular periódich, que á sas expensas ha organisat á Santander, á Cádiz y á la Corunya Juntas de socorro destinadas á rebre, amparar y auxiliari als pobres soldats malalts, inválits ó ferits que tornan de Cuba.

la panxa siao que las butxacas y la pitrera 'n quedaren també corullas.

Aixís que anava per al-sarme y fent un crit terrorífich sorprendrel y escarmentarlo, á n' ell se li peta una branca, y branca y peras y ell baixant parera avall ab gran estrépit caygueren damunt meu. Lo susto que vaig rebre va ser terrible y 'l mal no siguié petit. Passada la primera impresió vaig aixecarme mitj estabornit. L'aucell ja havia volat. Ja corria un tros enllá com una mustela, escapantseli las peras de la pitrera y butxacas.

Com un ca rabiós vaig arribá á casa. La dona dormía encare. Al véurem tot ensangrentat, mitj endormiscada 's fregava 'ls ulls; no sabia si somiava. Tot compungit vaig contarli lo fracás; ella 's clavá á riure com una beneyta, pero com jo no estava pas de gresca alló 'm va acabar de encendre y n' hi vaig mesurar unas quantas. Al pastoret aquell no l'he vist més, pero, la dona sempre 'l retrau donch ha sigut la causa de viure sempre més ab morros y mala cara ab motiu de aquella sumanta. ¡Are si que 'n tinch un de trempat de pastor! ¡Quan ens en hem atalayat ja se havia menjat totas las butifarras del rebost; sense pendre mal ningú, gracias á Deu!

QUIM ARTIGAYRE.

¡A L' AIGUA!

MARINESCA

Prop del mar hi ha dos minyonas
molt bufonas
que ab desitj van de banyar,
pro com van solas s'esposan
y no gosan
á ficarse dintre 'l mar.

La més petita demostra
per son rostre
que segura no está allí;
y tem que quan se despulli
algú embulli
lo seu plan ab poch bon fi.

La més gran que res la espanta
s'adelanta
perqué te 'l convenciment
de no ser vista en 'quella hora,
puig que fora
molt estrany que hi passés gent.

Per últim se decideixen
y esculleixen
una roca que allí hi ha;
y mentres lo lloch reparan
se preparan
per anarse á despullá.

Ja 's treuhen las sabatetas,
las mitjetas,
lo devantalet vermell,

y un cop fora las faldillas
y cotillas
ja se 'ls veu la blanca pell.
Quan la camisa s' alsavan
vigilavan
si algú 's veyá per 'quell vol,
y satisfetas somreyan
perqué veyan
que no més mirava 'l sol.
Ja ab traje de bany vestidas
aixeridas
á l' aygua 's van acostant,
quan las olas agradables
molt amables
los seus peuetes van besant.
Cap en dintre van ficantse
recreantse
ab molta satisfacció,
en tant l' aygua las aviva
quan arriba
á se en certa direcció.

Quan al bo del bany estavan
s' adonavan
que dos homes amagats
hi havia detrás las rocas,
y 'ls tanocas
van sortir desesperats.
Las pobres se van sorprendre
fins entendre
van d' aquells dos la intenció;
y ab tot y dins l' aygua estarse
van trobarse
que les hi agafá caló.
Quan ells dintre l' aygua 's troban
ellas proban
d' escaparse y de cridar,
pro quan lo seu fi 'ls esplican
els suplican
las ensenyin de nadar.

Van sortir tan nadadoras
que las horas

ANIMALIAS MUNICIPALS

Fira de Bellcaire

Inauguració dels Encants.—Número 3,100.

aquellas van ser sa sort;
puig que tenen la mania
cada dia
d'anarhi ab ells á fe 'l mort.

J. STARAMSA.

CONQUISTA FÁCIL

Mal m'está 'l dirho, pero soch estremadament sortós en qüestions de faldillas, y si hagués de contar las conquistas que, per l'istil de la d'avuy, porto fetas, no acabaria pas ab un mes d'enrahoná sense distreure la boca per altrás cosas.

La d'avuy, com totas, no m'ha costat gayre treball. Vaig á contarla, callantme 'l nom de la heroína, en primer lloch perque no soch xerraire, y després perque no 'l sé.

Encare la Catalana estava parada en la plassa de Tetuan esperant l'avís per arrencar, que ja era casi plena. Pego ullada per veure un forat hont poguerme enquibir, y veig que hi havia un puesto al costat d'una xicota. Cap allá vaig.

¡Y quina xicota! Uns ulls negres, ardents, mirant de tal manera que semblavan lo *menü* d'un dinar espléndit format ab tota mena de plats voluptuosos; uns llabis molsudets que al entr'obrirse deixavan veure una filereta de dents blancas tan iguals que semblava 'l reng tot d'una pessa, ab ratlletas tiradas á cordill y prenent la distancia ab un compás; lo cos era tan bufó que 'l cinturón que l'oprimia podia ben bé servir pera curar munyecas espunyidas, á cada trontoll del cotxe, lo mohiment de la clara faldilla, tinguda ferma pels planxats enagus, deixava veure lo morret brillent d'una sabateta de xarol que hauria resultat baldera per una nena de dos anys.

Estava embabiecat contemplant tantas perfeccions, quan al passar per davant del *Calvo-Vico*, un fort sotrach causat pel tranvia de la dreta, fa perdre terra á tots los passatjers, fentnos donar á la noya y á mi una forta empeçonada de costats

—¡Caramba, son un fástich aquests cotxes!—diu ella mirantme somrient.

—Dispensi, senyoreta; jo trobo que anant al costat de vosté aquests cotxes son un gust, li contesto.

—¡Ay, ay! ¿Per qué?
—Perque ells acaban lo que 'ls ulls de vosté comensan. Las miradas havian espargit certa calor amorosa per mon cos, pero dech esser fet de pasta de cerilla que ab aquesta forta rascada 'b vosté m'hi encés del tot.

—Donchs miri, 'm contesta la xicota rihent, jo dech esser com los rascadors de las capsas de mistos, que s'embutan al contacte de la cerilla.

Y al dir aixó m'ensenyava la cendra del meu cigarro que, aplastada entre nostras caderas, havia deixat una taca negra en sa faldilla clara y una taca blanca en mon pantalon fosch.

—¡Ay, quín greu me sab! ¿M'ho perdona, oy?
—Ab molt gust, encare que no hi veig lo perquè.
—Gracias. Es vosté massa amable y abusant d'aquesta bona qualitat vaig á dirli....

—Lo que vulga.

—Que jo no creya en los enamoraments repentins, pero ja hi crech, puig ha bastat lo curt trajecte de la plassa de Tetuan al passeig de Gracia, per enamorarme bojament de son preciós carácter, de sa cara bonica y del demés conjunt de gracias que fan de vosté l'ideal que havia somiat. L'estimo, y com lo meu carácter no es amich de galanterias, pot creure que al dirli es que ho sento de debó y estich disposat á probarli. ¿Puch esperar que vosté m'estimi? ¿Li he inspirat á vosté algo que 'm puga fer esperar ser correspost?

—Home; no vull dirli que sí per no donarli alas, pero tampoch puch dirli que no per no dir mentidas.

—¡Oh, ditxa!
En aquest moment arribém á la plassa de Catalunya hont baixa la major part de la gent, deixantnos sols en l'interior.

A pesar de quedar ben amples, no sols no 'ns desarrambém, sino que mon peu dret busca lo seu esquerra y comensa abaix un colóqui d'amorositats mentres las bocas fan son devassall de confidencias.

—¡Oh, 'm diu ella abrusantme ab sas miradas, sentiria que deposités las primicias de mon carinyo en un home sen-

MISS TICH

Famosíssima turista
que vá, y vé, y camina y vola,
y ningú li diu may rés,
ab tot y anar sempre sola.

se cor. Si lo que m' ha dit es mentida y ho ha dit sols per passá 'l rato, desenganyim.

—Li juro per lo mes sagrat que hi puga haver en tot lo calendari, que may cap dona havia despertat en mí sentiments tan intensos com los que V. ha sapigut fer naixer y estich desitjant ab tota l' ànima l' ocasió de poderli probá.

Va escalfantse gradualment la conversa y al passar per sota Colón ja 'ns tractém de tú.

—Potser soch una tonta al creuret, me diu ella, pero es tant hermós per una pobra noya com jo, sola en lo mon y sens altra riquesa que 'l treball dels dits, trobar un sér ab qui poder compartir alegrías y tristesas, que accepto ab goig ton amor estant disposta á correspondret ab tota l' ànima.

—Ets un àngel, y jo faré que may hakis d' arrepentirte d' haverme estimat. ¿Ahónt vius? ¿Quánt plegas? ¿En quina hora vols que vingui á casa teva?

—Visch en un piset del carrer tal, número tants, plego á las 8 y t' espero á l' hora que tú vulguis, ja que jo no 'm moch de casa may al vespre.

—Vindré donchs á las vuyt y mitja, puig tinch fam de passar las horas á ton costat, y tant de bó no 'ns haguessem de separar ni un segon en tota la vida. Adeu, que som al monument de 'n Lopez y haig de baixar per anármen al despaig. Fins á dos quarts de nou. ¡Qué llarga 'm semblará la tarde! Adeu.

—¡Adeu! me respon ella, y nostres ulls no deixan de mirar-se fins que 'l cotxe desapareix y jo 'm fico al carrer de Llauder.

Y veusho aquí com avuy á las vuyt y mitja del vespre seria lo mortal mes afortunat del univers, si ella no hagués baixat á la plassa de Catalunya, poguent ser allavoras veritat lo que desde allá ha vingut forjant ma fantasia.

JEP DE JESPU.

GEMECHS DE RASPA

—Ja 't dich jo, Treseta, que ab aquestas guerras del negre y 'l xino, no 'ns deixarán un home per remey.

SANTA MANDRA

(De las memorias póstumas d' un gandul)

INVOCACIÓ

Vos que us vareu fé immortal
per lo galvana y tranquila
y ocupeu primera fila
dintre la cort celestial
otorguén desde aquí dalt
als dropos d' aquest planeta
que us demanan, sens brometa,
ni pintarvos la cigonya,
los feu viurer sempre ab nyonya
ensemps que ab l' esquena dreta.

Desde 'l temps de la picó
que sou santa venerada
per tota la colibada
de ganduls que causa pó.
No 'ns deixeu, donchs, de cantó
y serviunos de puntal
en la lluyta universal
que 'ns fa 'l treball á tot hora,
signuéu nostra protectora
Vos que us vareu fe immortal.

Vos vau ensenyá 'l camí
donant á la feyna pota
y los sabis de més nota
vostre exemple van segui.
Cap més llibre van obri
y de tots fentne una pila
los van cremá ab gran barrila
ensemps que á jaure 's clavaban
y ab sa fama us ensalsaban
per lo galvana y tranquila.

A la capital d' Espanya
tants prossélits teniu Vos,
que 'l nom de vila de l' os
que 's digui ja ningú extranya.
Del treball es l' alimanya
y de vostre ull la pupila;
vivint sempre de l' anguila
per rendirvos homenatge,
y en son cor us dona hostatje
y ocupeu primera fila.

Lo día que 'l treball mori,
(per pega no será may;)
no crech sentir llensá un ay
ni que cap bagarro 'l plori.
Hi ha d' haver tal rebombori
d' alegria, colosal,
si d' ell se veu lo final,
¡llamps y trons y tramontana!
qu' ha d' arriuar la jarana
dintre la cort celestial.

En lo parch de Barcelona,
cada jorn al demati,
n' hi ha molts que per dormí
en Vos pensan una estona.
Colocada, sa persona
en posició horissontal
sobre 'ls banchs, es natural
que despertin tots cruixits;
per lo tant que hi parin llits
otorguén desde aquí dalt.

Si algún día passeu llista,
d' entre tan galifardeu
cap apostada hi veuren
y en cambi excés de conquista.
Ja podeu seguir la pista
dels més faltats de xaveta
que ni fentlos la trabeta
logreu ferlos bellugar
ni molt menys abandonar
als dropos d' aquest planeta.

FESTAS MAJORS.—LOS SARAUS D' AQUEST ANY

Sent tots els joves
allá á Ultramar,

ellas ab ellas
s' ho han d' arreglar.

Vostra rassa es tan fecunda
que per tot arreu s' escampa
y pastada á vostra estampa
molta part del globo inunda.
De *Gandulia* es oriúnda
segons va dir cert profeta
que ab l' os bertran de trompeta
us sonaba á totes horas,
y molts d' ensá d' alashoras
que us demanan, sens brometa.

Per Vos fins lo sacrifici
han arribat molts á fe
d' aná á captar pel carre
avans que fer del ofici,
y no obstant y aquest desfici
encare hi ha algún carronya
que sens modós ni vergonya
maltracta nostra divisa;
(sens alsarvos la camisa
ni pintarvos la cigonya.)

D' entre 'ls ditxosos mortals
que gosan de vostra fama
figuran, no es cap camama,
los nostres municipals.
En sos genits especials,
sense veri ni ponsonya,
desde 'l més viu al més tronya
resplandeix sols la peresa,
que sembla dir ab fermesa
los feu viurer sempre ab nyonya.

Al deixar aquesta vida
eris-ada de perills
de Vos los més clars espills
us quedaran agrahida,
si havent dat la feyna á dida
despenjeu á s' animeta
la recta y llarga escaleta
que porta fins vostra gloria,
pera pujarla ab victoria
ensemps que ab l' esquena dreta.

Per la copia

J. SALLEUTAG

Acudits

—Perqué portas els cabells tan llarchs?
—Molt senzill: porque ja fá tres mesos que nó me
'ls faig tallar.

JUMERA.

Entre dos amichs:

—Quinas sabatas més bunyols que portas, Pepito!
—No 'n fassis cas: ¡com que son fetas de un
sabaté!

P. LLANSANS.

—¡Roseta!
La Roseta no compareix.
—¡¡Roseta!!
La mateixa funció.
—¡¡¡Roseta!!!
Se presenta al davant del amo y diu:
—Qué se li ofereix, senyoret?
—Be podías contestar mes aviat.
—Dispe usi: m' ho privava una atenció molt necessària.
—Romansos.
—Feya...
—Qué feyas?
—Un badall.

ANTONET DEL CORRAL.

LAPSUS

Escribint á la Layeta,
la xicoteta més bufona
més salada y més guapeta
que hi ha al plá de Barcelona
y ab qui estich molt ben entés
y en molt bonas relacions,
pues desde que hi soch promés
may havém tingut rahons,
entre frases molt picants
y entre articles molts cohents
van escriureli mas mans
ahir las ratllas següents:

«Astro y ninfa de los cielos,
>sol de mi dicha y mi amor,
>objeto de mis anhelos,
>suave aroma embriagador,
>huri de los labios rojos
>por mostrarte el amor mio
>con lágrimas de mis ojos
>mojado el papel te envío....»

En punt tant culminant
sento un gran pesigulleig
que pe'l nas me va pujant
y el que avans he escrit no veig,
y f. ni un gros estornut
entre uns esforços jegants
ne queda 'l paper tot brut
d' esquitxos y capellans.
Y ella quan ne lleigi aixó
y el paper tan brut mirá
diu que va exclamá:—Senyor,
¡¡miréu quin tip de plorar!!—

HEREU PANTUFLA.

NOVEDATS

Si la temporada d' ópera inaugurada en aquest teatre acaba tan bé com va comensar dissapte, la campanya ha de ser tan fecunda en llores com en profits materials.

Pocas vegadas, potser may, s'havia vist en un teatre d' aquesta categoria un conjunt de companyia tan notable: teatros de primer ordre, quals preus, per lo exagerats, donan dret á qualsevol exigencia per part del públich, han presentat alguns cops quadros que difícilment podrian resistir la comparació ab los artistas que dirigeix lo mestre Petri. Y no val á senyalar.

Aida servi d' ópera de presentació, y cal convenir ab que fou ben escullida. Lo públich que omplia 'l teatre y que —aquesta vegada pot dirse ab justicia—sentia gran curiositat, no pará en tota la nit d' aplaudir, repartint las ovacions ab verdadera imparcialitat y discreció.

N' hi hagué per tots. Per la senyoreta Mas, ventatjosa-ment coneguda dels barceloníns; per la senyora D' Arneiro, soprano finisima y artista de cor; pel tenor Bieletto, dotat de veu poderosa y digne, per sas excepcionals facultats de cantar en los primers teatros; n' hi hagué, en fi, pél notable baix Perelló, pels Srs. Aragó y Oliveras y pel senyor Petri que dirigí l' ópera ab molta precisió y donant als principals passatjes un colorit especial.

En resúm: una nit deliciosa y un triunfo per tots.
Que 's repeteixi forsa.

GRAN-VIA

Casi casi que lo únich notable que hi ha hagut aquesta senmana es lo benefici del tenor Grossi, artista predilecte del públich y ánima, per dirho aixís, de la companyia d' aquest teatre.

L' obra escullida per aquella nit fou *Il babo é l' intrigante*, amenisada ab el bonich monólech que també per un benefici va escriureli anys enrera 'l Sr. Molas y Casas. Per final el Sr. Grossi y la Srta. Coliva cantaren en castellá lo *duo dels parayguas*, que va ser estrepitosament aplaudit.

Comensada ja la serie dels beneficis, per avuy s' anuncia 'l de la Srta. Galvany, que segurament, á jutjar per las simpatias que té, veurá completament ple l' elegant teatre del carrer de Lauria.

JARDI ESPANYOL

Novedat, cap.

En los cartells hi figuran com óperas próximas á ser estrenadas *I Pagliacci* y *Cavalleria rusticana*.

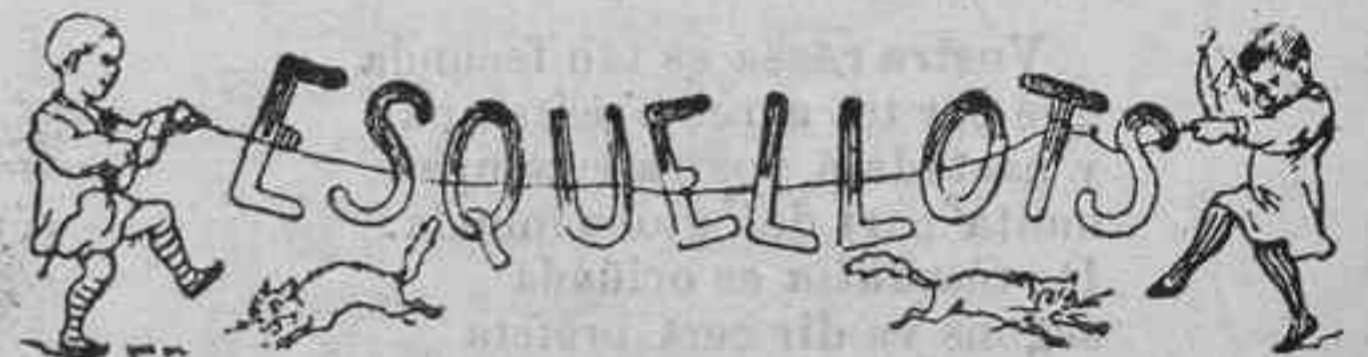
N. N. N.

CURIOSITAT

Al Encant hi ha una parada de llibres vells, bruts y rojos: per guardals hi ha una xicoteta moreneta, d' ulls molt grossos. Deu ó dotze homes están á la parada fent rotllo, pero ni un sol ni ha que 's fisci ab aquell cosset tan mono.

Lo que jo no puch compendre per mes que 'l cervell m' escorro, es perque allá té un lletrero ahont s' hi llegeix:—*A real tomo*.

J. STARAMSA.

Ab tot y preveure l' acceptació que nostre álbun *Barcelona á la vista* havia d' alcansar, l' éxit ha superat als nostres cálculs y esperansas.

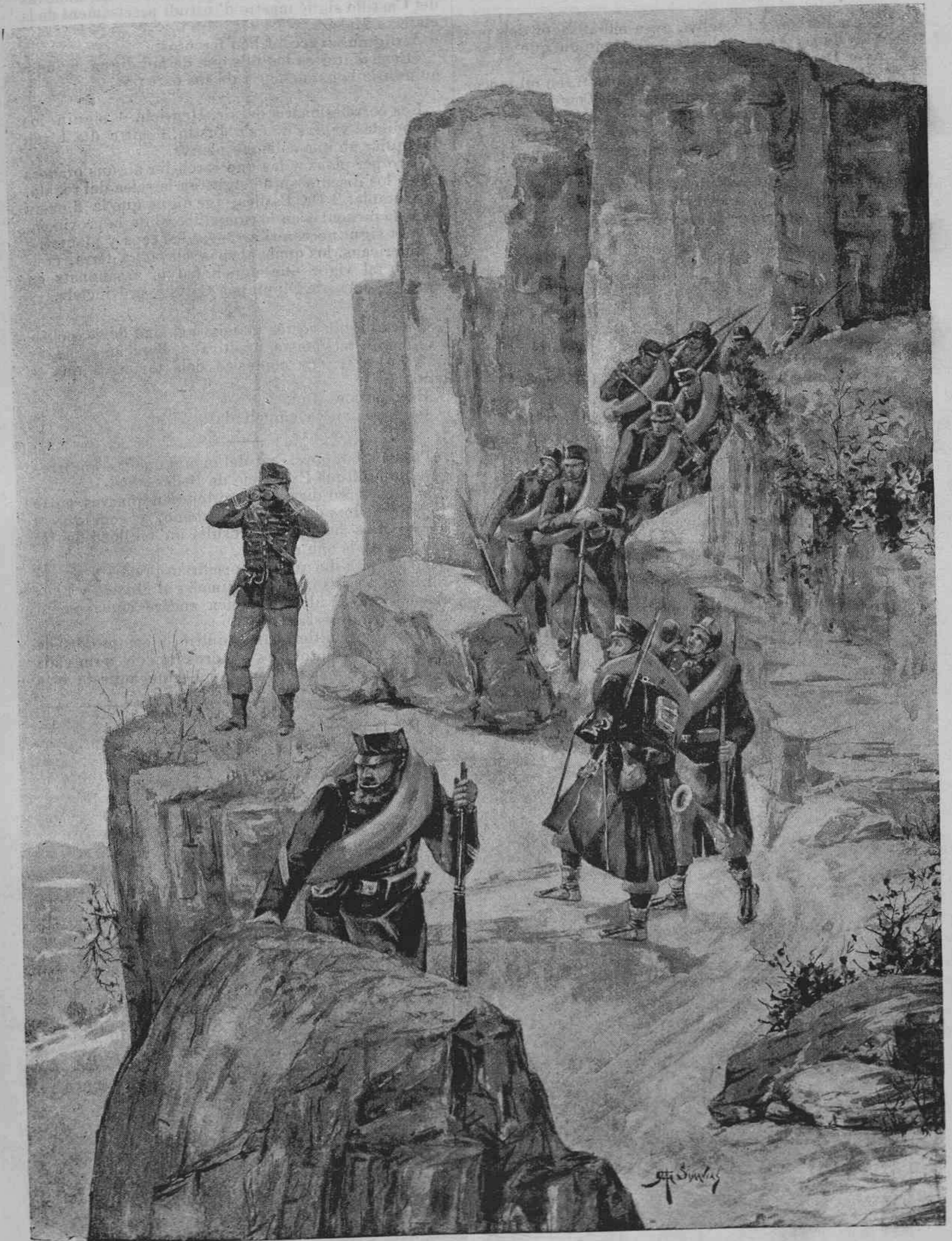
L' acullida que 'l públich li ha dispensat, agotant en breus horas una edició *verdaderament* numerosa, es lo millor fallo que podíam desitjar, perque nosaltres, que únicament treballém pel públich, jutje suprem en aquests assumptos, sols aspirém á compláurel á n' ell y á mereixer la seva aprobació.

En la impossibilitat de contestar á las moltes felicitacions rebudas, doném las gracias á tots los que 'ns han escrit, assegurantlos per endavant que, al nostre entendre, la millor manera de correspondre al aplauso que ha conseguit lo primer quadern de *Barcelona á la vista* es procurar, com ho estém fent, que 'l segon l' aventatji, si es possible, en esplendidés, en perfecció y en elegancia.

Sols una cosa demaném á nostres amables lectors; que 'l públich no s' impacienti, y que tingui en compte que per fer lo que ab lo nostre álbun estém fent, se necessita disposar de molt temps y vence no pocas dificultats.

PÁGINAS MILITARS (Dibuix de M. G. SIMANCAS.)

En flaqueig.

Per lo tant ja ho saben: gracias á tots, y endavant sempre endavant!

En Borbón y Castellví, gran moralisador dels pobles de las Aforas, s' está fent digne de que 'l senyor Derch li erigeixi una estàtua.

Perque ell es qui de la nit al dematí, en un tancar y obrir d' ulls, els ha fet entrar per las vías de la rectitut y de la prosperitat.

¿Qu' es aixó—diu ell—de parlar avuy de l' agregació? «La agregació no era necessaria ni quan l' administració de aquests pobles era detestable... ¿y ha de serho avuy que la vida municipal entra en su cauce regular, y ahora que el aumento de ingresos viene á probar que se empieza á hacer administración verdad?»

Ja ho veuen, los pobles de las Aforas están enterament regenerats.

Y en Borbón y Castellví, al proclamarho, ja no aspira solzament al trono de Fransa, sino també á la canonisació de la Iglesia; no solzament es rey, sino sant, perque fá miracles.

Aixís donchs, insisteixo en l' idea de que se li erigeixi una estàtua.

Sr. Derch: vosté millor que ningú pot ferho y hasta pot proporcionar la primera materia necessaria. Recordis de quan era sabater y busqui per tots los recons de casa séva.

L' estàtua del séu insigne protector no ha de ser de bronzo, ni de ferro, ni de mármol. Perque sigui digna y sobre tot simbólica s' ha de fer de pega.

Los mestres d' estudi de Málaga, cansats d' esperar que 'ls paguin, han concebut lo projecte de realisar una excursió per algunas provincias d' Espanya implorant la caritat pública.

Vels'hi aquí una *excursió escolar* de un género enterament nou.

* *

Y ara no olvidin que 'l papá de D. Antón Cánovas del Castillo siguié mestre d' estudi precisament de la mateixa Málaga.

Y diguin ab accent bén fervorós:

«Benaventurats los fills que de tan digna manera honran la bona memoria de sos pares.»

Los correligionaris del Sr. Henrich, ó siguin los fusionistas vehíns de ca'n Justin, l' altre día 'l van obsequiar ab una solemne planxa.

Pero per planxas las que varen fer alguns oradors (?) ab los discursos que sigueren la salsa del regalo.

Exemple: 'l Dr. Batllés, que digué que la filoxera s' havia presentat en lo camp lliberal de la provincia, havent sigut necessari arrancar los ceps y plantarne d' americans, los quals apenas clavats á terra, creixen ab tal vigor que donan fruyts assahonats en forma d' actas de Diputats á Corts y provincials.

Y ara diguin vostés mateixos si aixó de la política lliberal, tal com se practica á Barcelona, no es una vinya, segons confessió dels mateixos que la cultivan.

En González dirá:

—¡Y una vinya empeltada!

Passém comptes, Srs. del Ajuntament, encarregats de l' última Exposició de Bellas Arts.

Vostés varen dir que se sortejarían quadros entre 'ls possehedors de carnets de abono, y com que 'l sorteig no s' ha efectuat, resulta qu' en lloch de fer una rifa se 'ls han rifat.

Vostés van dir que 's concedirían premis y s' adquirirían algunas obras destinadas al Museo, y ni de una cosa ni d' altra 'n tenen encare coneixement oficial los interessats.

Vostés, per últim, van adquirir lo compromís de retornar á sos autors los quadros un cop terminada la Exposició; y fá mes de un més que aquesta está

FI DE TEMPORADA

—Per ser l' últim, vull fe 'l mort lo menos un parell d' horas.

tancada, y 'ls quadros s' están cubrint de pols pels recones del Palau de Bellas Arts.

***

Dats aquests antecedents, no es fácil que puguin organitzar may més cap Exposició.

Tontos serian los artistas que 's fibessin de las sévas promesas.

El que menos tindrà dret á dirlos:

—Si volen exposició, expósinse vostés mateixos.

Y la veritat es que d' exposats ja ho están desd' ara: exposats á fer lo gran paper ridícul del sigle.

La causa de la despoblació de Fransa, segóns manifesta un dels corresponents del *Brusi* es deguda á la ditxosa República.

«Así una vez más resulta probado que la República no se limita á arruinar y á matar moralmente á Francia, sino que también la mata materialmente y convierte en cierta su caída, favoreciendo la *despoblación* del país, etc., etc.»

Afortunadam e n t contra aquest desastre hi ha un remey eficás. Lo mateix corresponsal l' indica: «Por dicha se pueden hacer constar los esfuerzos hechos por las personas creyentes para contener el mal; luchando para sostener en todas partes la *Religión* etc.»

¿Qué té que veure—preguntan—la religió ab la fecunditat de las donas y 'l naixement de moltes criaturas?

Obrin l' Evangeli per la seva primera plana y llegeixin:—«*Crescite et multiplicamini.*»

¿La tenen present aquella famosa saragata dels titulats *duros sevillans*?

Donchs ja está tot arreglat.

¿Saben de quina manera?

Ingressant á la presó de Sevilla l' il·lustrat periodista Sr. Hernandez Mir.

—¡Hola!—dirá tal vegada algun lector:

—¿ell era 'l que havia fabricat els célebres duros?

—No senyors: lo senyor Mir no havia fet altra cosa que parlar, en lo seu periódich, de la falsificació descuberta.

—¿Es á dir, donchs, que als que parlan de moneda falsa 'ls enxiqueran? ¿y als que la fan?...

—Ah.... ¡velay! D' aquests no se 'n té noticia.

La escena á Espinavert, prop de Berga.

Lo poble 's despedeix del bisbe de Solsona, que s' ha dignat ferli una visita, y seguint la costum d' aquella terra, tots los vehíns que tenen escopeta la disparan per manifestar el seu entusiasme.

DONAS A LA MODERNA

—¿Qué m' ui diuhen?... ¿Els semblo bé?

LA VINYA FILIPINA

Los rahims.

De sopte: ¡Ay!....

—¿Qué passa?

—Que un pobre feligrés, portat de son fervor bélich-religiós, ha pres malament las midas y disparant s' ha destrossat la má, quedant gravement ferit.

Moraleja:

¡Oh pajesos, que als bisbes despedíu,
al moment de tirar, féu el cap viu!

Se burla 'l *chirigotero* de *La Publicidad* del Sr. *Entidad de la Rubricata* porque ha escrit *ornato* ab *h*.

Jo crech que 'l *chirigotero* s' equivoca de mitj á mitj.

La paraula *ornato* no s' hauria d' escriure ab una *h* solament, sino ab dugas: aixís: *Hornatoh*.

Ab una á cada costat,
hornatoh es mes adornat.

¿Veritat?

L' Ajuntament ha destinat la cantitat de sis mil pessetas á la compra de premis pels alumnos de la Escola de *cegos y sòrts-muts*.

¡Sis mil pessetas!

El cep.

¿No troban que son molts diners?

Advertim que no es que á nosaltres ens dolguin: pero com dona la casualitat que 'ls que han de rebre 'ls premis son cegos y muts, y no poden veure las cosas ni poden dir las ... ¡quí sab, Mare de Deu!

De totas maneras, nosaltres afortunadament no som muts ni cegos, y estarém á la *mira* de l' inversió d' aquestas sis mil pessetas.

Y *dirém* lo que fassi al cas.

Un recort d' Eugeni Labiche, lo fecundo autor de centenars de comedias que mes ó menos arregladas han recorregut lo mon enter.

Visitava un día á un rector de un poble y li preguntá:

—Qué tal vá, Sr. Rector.

—D' aquella manera.

—No está content?

—¿Qué vol que li digui!....

—Y no obstant, segons tinch entés, disfruta de una assignació de vuitcents franchs, y ab aixó, sense lo demás, ja n' hi ha per fer bullir l' olla.

—Sense lo demás diu? De lo demás es de lo que 'm queixo. Sábiga que aquí, *per mes que fassi*, no podém passar de un parell d' enterros uns mesos ab altres.

DEL NATURAL

En Lluís y la Mariagna que s' estimavan de veras, tenían set criaturas quan ell morí en la miseria.

En Pau deixava al morir-se á sa viuda en la opulencia y además, per consolarla, un noy ja gran y una nena.

Al veure los dos enterros

UN DESINTERESSAT

Se sacrificá un jorn per la provincia, y tan péssimament li dagué anar, que altre cop ja no para ni sossega, mirant si 's pot torná á sacrificar.

un filósoph aixís deya:
—Lo sentiment de las viudas los testaments lo gobernan.

PISTACHO.

Lo tinent de guardia veu entrar al quartel á una xicota acompanyada de un sargento, 'l qual li diu:
—Es mi prima, señor teniente.
—La conozco—respon lo tinent—hace tres semanas fué también prima mía.

Un vell vert molt aficionat á dir amoretas á las pollas, se queixa á la mamá de una d' aquestas.

—Sab—exclama—que la seva filla m' ha dit imbecil?

—No 'n fassi cas—respon la mamá—la meva filla no té malicia y 's limita á repetir lo que sent dir á tothom.

A un nen de pocs anys qu' está enfitat, lo metje li recepta una xicra d' oli de ricino.

Encare no se 'n ha untat los llabis, comensa á fer ganyotas, y diu retxassant la beguda:

—¡Y quína porqueria!...

—Vaja, vaja—li manifesta 'l seu pare.—Aixó es que no l' has paladejat bé... Ja veurás com jo 'l probó.

—No, papá, no 'l probis—respon el xaval—millor será que te 'l beguis tot.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Re-co-men-da-ci-o-ne-ta.*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Martorell de la Selva.*
- 3.ª ROMBO.—
M
G A T
G O R R A
M A R I A N O
T R A P A
A N A
O
- 4.ª BOTELLA NUMÉRICA.—*Pierola.*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Com més tens, més desitjas.*

XARADAS

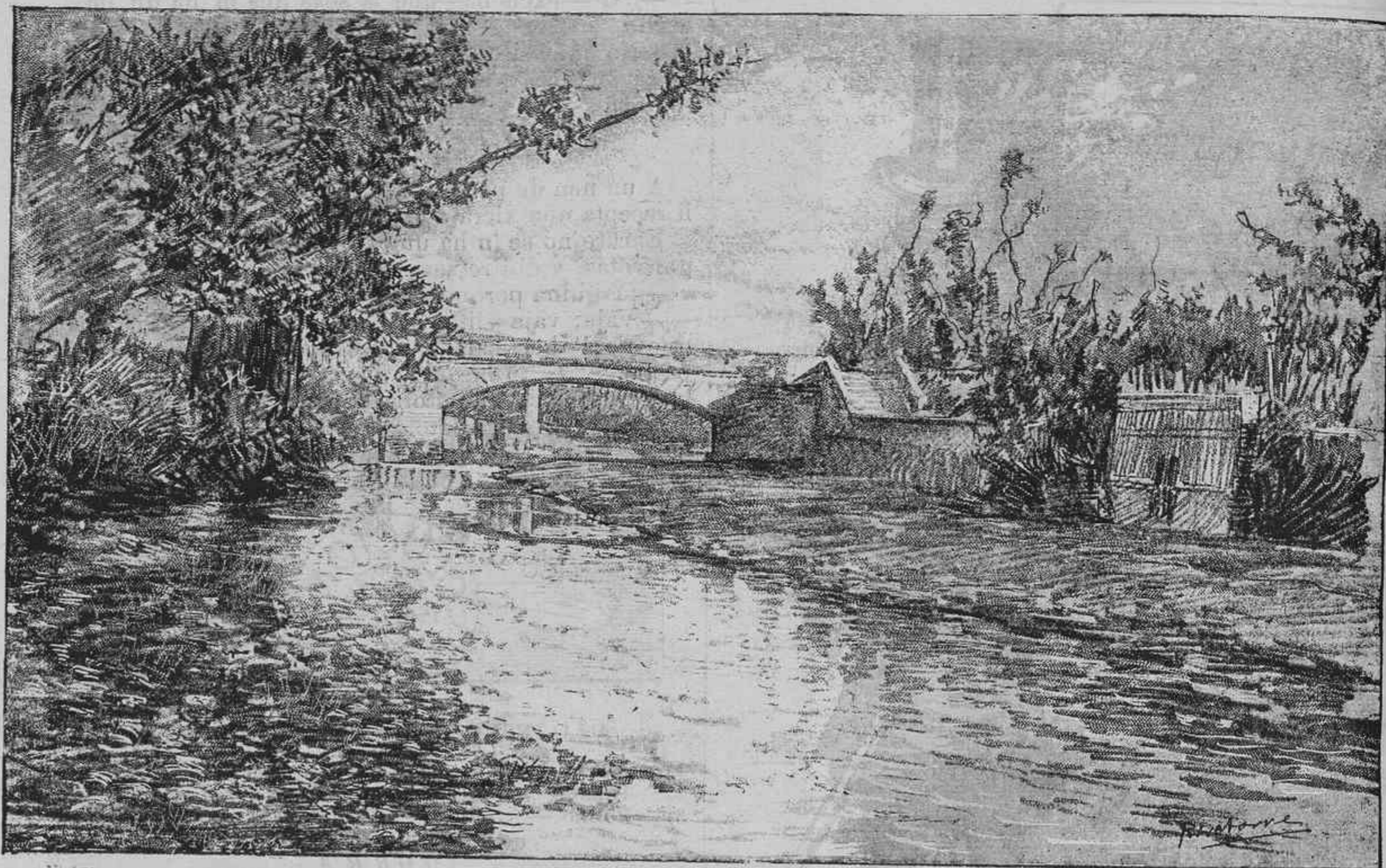
I

AL AMICH JOSEPH BUJONS

Tres total, quarta tercera
plassa de la Boqueria,
á mí, me digué cert día
que tres teva xicota era.
Quart lo dit no 'n vaig fer cas
puig me consta ab ets y uts
qu' ets dels homes més tossuts
en volguer ser solterás.
Sé, que 't primera-segona
molt aviat lo festeig
y que no estás pe'l mareig
que á molts la casaca dona.
¡Pobra Dos-cinch! Ta fatlera
aquest cop, mal t' ha sortit
y á foscas anirás al llit
no tenint altra hu-quart-tercera.

ROSENDO DE LA FLORIDA

PASSEIG PER ESPANYA

Al cor d' Andalusia.

II

—Hu-girat tres-hu-inversa
ahont es?

—Hu dos-tercera,
—¿Hu de la tot del davant?
—No; hu de la del darrera.

PEPITO LLAUNÉ.

CREU-ENDAVINALLA

Formar ab la creu aquesta
un ser, habitant del mar,
que 's llegeixi pe'l darrera,
lo mateix que pe'l davant,
tant ab la lletra de sobra
com la que té d' aná á baix;
es un tot ab quatre potas,
si 't costa d' endaviná.

SARAGATERO VILAFRANQUÍ.

TRENCA-CLOSCAS

D.ª CARLOTA FABREL
PIERA

Formar ab aquestas lletres degudament combinadas lo
títul de un drama catalá.

UN LLAGOSTÍ.

CONVERSA

—Ahont vas, Enriquet?
—A buscar un bacallá.

—¿Que 'l compres á ca 'n Siset?
—Búscaho. Prou t' ho he dit ben clá.

ESCOLÁ VILAFRANQUÍ.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Ciutat dels tocinos.
6 2 8 4 5 8 5 2.—Nom d' home.
4 2 6 2 9 5 4.—Carrer de Barcelona.
6 2 4 2 8 7.—Ciutat catalana.
2 4 5 3 2.—Rey dels unnos.
1 3 2 4.—Gra.
4 9 8.—Riu.
6 5.—Nota musical.
8.—Consonant.
7.—Vocal.
7 8.—Mineral.
8 2 3.—Moneda.
4 5 6 2.—En los vapors.
6 2 8 5 2.—Nom de dona.
4 5 6 1 2 3.—Instrument.
1 2 8 4 8 7 3.—Per pescar.

OVAHERERO Y MATOPO.

GEROGLIFICH

X 1
A B R
XII
POR
Q
I I I I

JOAN BIGARRAT.

Antoni Lopez, editor, Rambla del Mitj, 20

A. Lopez Robert, impresor, Asalto 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

«LA ESQUELLA DE LA TORRATXA»

MAGNÍFICO ALBUM
DE FOTOGRAFÍAS INÉDITAS

Se ha publicado la 2.ª edición
del

primer cuaderno

30

céntimos
Provincias 35

ESTÁ

preparándose

EL

cuaderno

SEGUNDO

DE

BARCELONA A LA VISTA

QUE SE COMPODRÁ DE

16 admirables fotografías

Papel mate glaseado

Grabado insuperable

Impresión esmeradísima

Esta artística publicación no tiene precedentes en

NINGÚN PAÍS DEL MUNDO

30 céntimos

EN PRENSA EL SEGUNDO CUADERNO DE **BARCELONA A LA VISTA**

OBRAS NUEVAS

RESPUESTAS

A LA

RUEDA DE LA FORTUNA

por **SERAFIN CALZADILLA**

Un tomo 8.º Ptas. 2.

BALADAS AMERICANAS

POR

LUIS RICARDO FORS

Un tomo 8.º Ptas. 2.

Acaba de posarse á la venta la 2.ª edición

DE LA RAMBLA A LA MANIGUA

PER **C. GUMA** AB DIBUIXOS DE **M. Moliné**. Preu: **2** rals.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de port. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

Barcelona
á la vista

Fotografías de
FERNANDO RUS

Grabado de
P. BONET

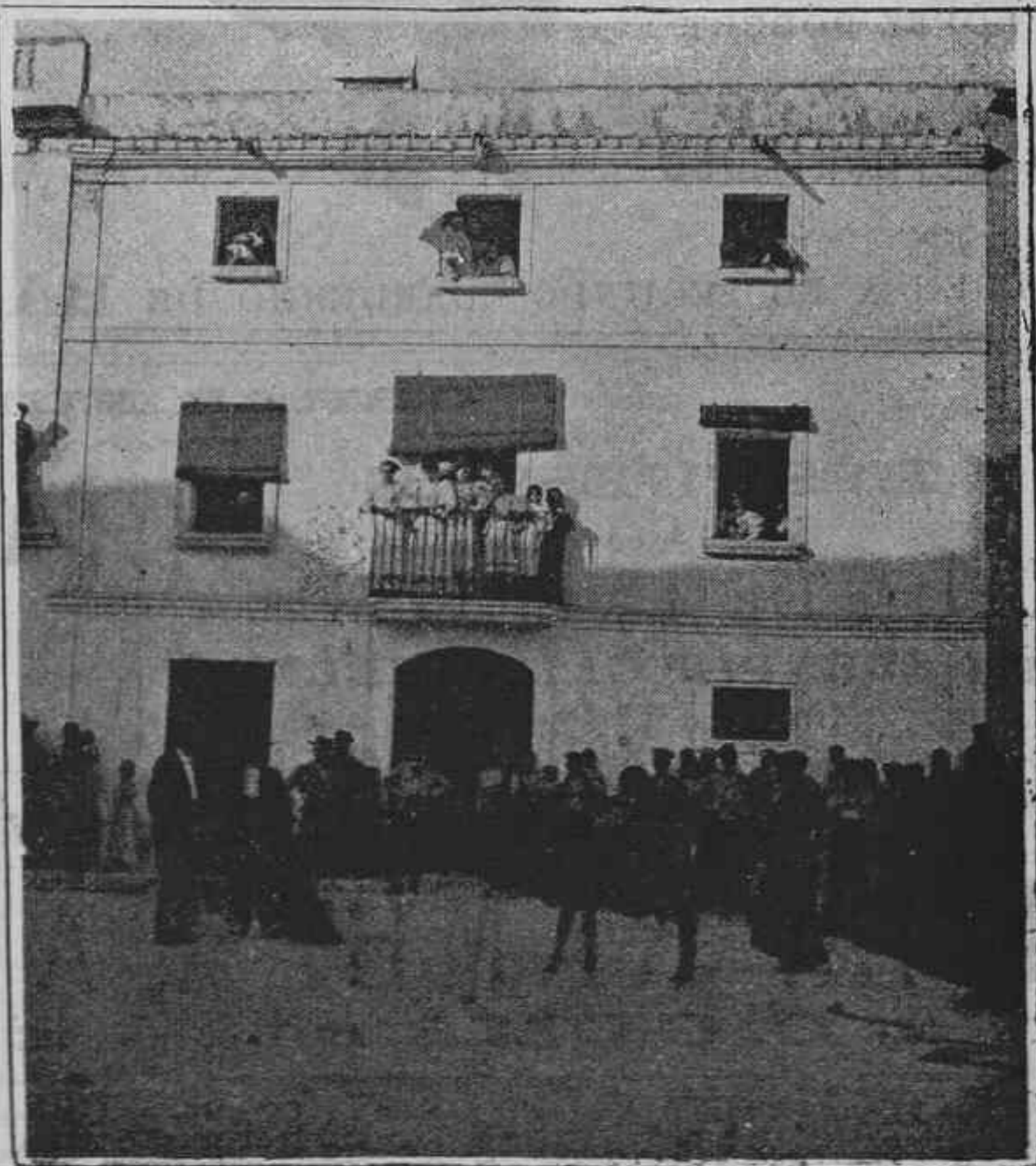
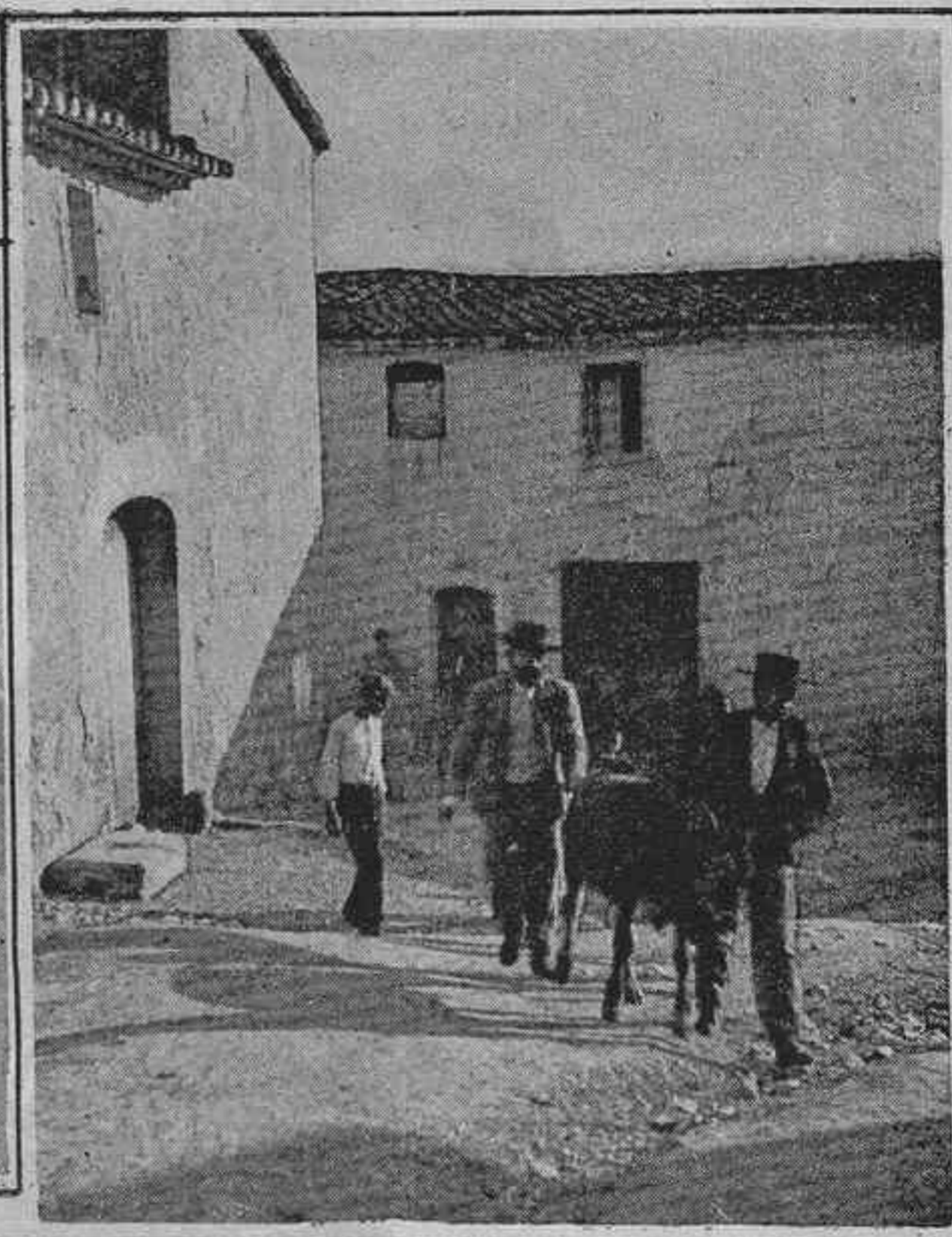
Papel glaseado de
«LA VIZCAINA»

Impresión de
A. LÓPEZ ROBERT

30 céntimos

NOTAS CATALANAS

A LA BISBAL DEL PANADÈS, DURANT LA FESTA MAJOR.

Inst. RUS, colaborador artístich de LA ESQUELLA.

1. Entrant al poble.—2. La primera capa.—3. ¡La pica más corta!—4. Conduhint la fiera.—5. Citant á banderillas.—6. Lo moment culminant.